

CONȚINUTUL ÎN MATERII TANANTE AL SPECIILOR DE AGRIMONIA PROVENITE DIN FLORA ROMÂNIEI

dr. Maria H. Péter, dr. G. Rácz

În flora spontană a țării noastre se găsesc 3 specii de *Agrimonia*: *A. eupatoria* L., *A. pilosa* Led. și *A. odorata* Mill. (6). Specia *A. eupatoria* L. este considerată comună în toate regiunile țării, iar ceilalți doi taxoni se găsesc numai sporadic.

Observațiile făcute de *Auster* și *Schäfer* (1), privind conținutul mai ridicat în substanțe amare al speciilor de *Agrimonia* provenite din culturi, față de cele obținute din flora spontană, ne-au sugerat ideea de a compara plantele din flora spontană cu cele din culturile noastre cu privire la conținutul lor în alte principii active. Cunoscînd faptul că materiile tanante sînt considerate ca principiul activ dominant și caracteristic al drogului *Herba Agrimoniae* (2), ne-am propus să comparăm cantitatea acestor substanțe în părțile aeriene ale speciilor de *Agrimonia* provenite din flora spontană cu cele din culturi.

Material și metodă

Între anii 1967—70 am recoltat părțile aeriene ale celor 3 specii de *Agrimonia* din flora spontană a țării noastre, precum și din grădina de plante medicinale a I.M.F. Tîrgu Mureş, unde le-am introdus în cultură.

În fiecare caz recoltarea s-a făcut în timpul înfloririi. După o uscare la temperatura camerei (20—25°C), probele au fost pulverizate și folosite pentru obținerea extractelor apoase (4). Dozarea materiilor tanante s-a efectuat printr-o metodă fotocolorimetrică (3), iar rezultatele acestor determinări au fost exprimate în acid tanic.

Rezultate

Proveniența semințelor în cazul plantelor cultivate, respectiv locul de recoltare din flora spontană, precum și conținutul în materii tanante al părților aeriene sînt redată în tabelul nr. 1.

Discutarea rezultatelor

Prin compararea rezultatelor obținute se pot formula următoarele observații:

1. Conținutul în materii tanante al speciilor de *Agrimonia* provenit din culturi este întotdeauna mai mare, decît cel obținut la drogul din flora spontană. Dintre probele recoltate din flora spontană, cantitatea cea mai mare de materii tanante (2,95%) s-a înregistrat la cea provenită din împrejurimile Băilor Felix (jud. Bihor), dar și această valoare este mult în-

Tabelul nr. 1

Conținutul în materii tanante al speciilor de *Agrimonia* provenite din flora spontană și din culturi

Nr. crt.	Denumirea speciei	Proveniența probelor	Data recoltării	Conținutul în materii tanante g ⁰ o
1.	<i>A. eupatoria</i> L.	Grăd. Bot. Iași	20 VI 1969	5,75
2.	"	Grăd. Bot. Cluj	20 VI 1969	6,75
3.	"	Băile Felix	19 VII 1968	2,95
4.	"	Ciucea	19 VII 1968	1,72
5.	"	Timișoara	23 VII 1968	1,74
6.	"	Băile Chirui	23 VIII 1970	1,46
7.	"	Țirgu Mureș	21 VII 1967	1,61
8.	"	Țirgu Mureș	26 VII 1967	1,59
9.	"	Iacobeni	16 VI 1967	1,22
10.	"	Băile Homorod	8 VII 1967	1,01
11.	"	Băile Malnaș	8 IX 1967	1,20
12.	"	Cozmaș	19 IX 1967	1,57
13.	"	Tarcău-Bicaz	8 VII 1968	1,37
14.	"	Valea Sălardului	30 VIII 1969	2,26
15.	<i>A. pilosa</i> Led.	Grăd. Bot. Cluj	10 VI 1969	5,36
16.	"	Grăd. Bot. Moscova	10 VI 1969	6,09
17.	"	Băile Chirui	23 VIII 1970	0,87
18.	<i>A. odorata</i> Mill.	Grăd. Bot. Bonn	20 VI 1969	8,40
19.	"	Grăd. Bot. Poznan	20 VI 1969	8,33

Obs.: În fiecare caz cantitatea de materii tanante se referă la drog uscat. Cifrele trecute în tabel reprezintă valori medii obținute din câte 3 determinări. În cazul provenienței semințelor din grădini botanice, plantele au fost cultivate și recoltate la Țirgu Mureș.

ferioară celor obținute la probele provenite din culturi (5,57, resp. 6,75⁰o). Această observație poate fi explicată parțial prin faptul că dimensiunile plantelor recoltate din flora spontană sînt mult mai mici decît ale exemplarelor cultivate.

2. Părțile aeriene ale speciei *A. eupatoria* L. sînt mai bogate în materii tanante, decît cele ale speciei *A. pilosa* Led. Acest fapt se observă atît la plantele cultivate, cît și la cele recoltate din flora spontană. Valoarea medie a conținutului în materii tanante al speciei *A. pilosa* Led. este de 5,72 g⁰o, față de 6,16 g% ce s-a obținut în cazul speciei *A. eupatoria* L. cultivată în condiții identice. Probele de *A. pilosa* Led. recoltate la Băile Chirui (jud. Harghita) prezintă conținutul cel mai scăzut în materii tanante (0,87 g⁰o), pe cînd probele de *A. eupatoria* L., recoltate în aceeași localitate și la aceeași dată, prezintă un conținut mai ridicat (1,46 g%).

Observațiile noastre privind conținutul în materii tanante al unor specii de *Agrimonia* provenite din culturi și din flora spontană concordă cu cele afirmate de Skaliczky (5).

Concluzii

1. Conținutul în materii tanante al diferitelor specii de *Agrimonia* este mai mare în cazul plantelor cultivate, decât în al celor provenite din flora spontană.

2. Părțile aeriene ale speciei *A. eupatoria* L. sînt întotdeauna mai bogate în materii tanante, decât cele ale speciei *A. pilosa* Led.

3. Introducerea în cultură a speciilor de *Agrimonia* este avantajoasă. Prin cultivarea lor se asigură nu numai un randament mai mare, dar și un drog cu conținut ridicat în principii active.

Sosit la redacție: 14 februarie 1973

Bibliografie

1) AUSTER FR., SCHÄFER J.: Arzneipflanzen, Lieferung 2, *Agrimonia eupatoria* L., Ed. G. Thieme, Leipzig, 1955; 2) GIZYCZKI F.: Die Pharmazie (1949), 4, 276; 3. LUCKNER M., BESSLER O., SCHRÖDER P.: Die Pharmazie (1964), 19, 12, 751; 4. PÉTER H. MARIA, RÁCZ G.: Die Pharmazie (1973), 28, (sub tipar); 5. SKALICZKY VI., LEIFERTOVA I.: Československa Farmacia (1969). 18, 7, 329; 6. * * * Flora R.S.R. vol. IV., Ed. Acad. R S.R., București, 1956.
